

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
I
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
GMINY BISKUPIEC
na lata 2021 – 2025**

I. Wstęp

Rodzina w warunkach każdego społeczeństwa stanowi podstawową i wszechstronną formę życia społecznego, zaspokajającą podstawowe potrzeby ludzkie. Urodzenie się w określonej rodzinie wyznacza nie tylko punkt startu do dalszej życiowej drogi, lecz do pewnego stopnia określa także szansę realizacji przyszłych celów życiowych. Rodzina odgrywa ogromną rolę w życiu człowieka gdyż kształtuje osobowość, poglądy i system wartości. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Jednak w chwili obecnej polskiej rodzinie przypadło funkcjonować w bardzo trudnym czasie. Została zachwiana hierarchia wartości oraz rozluźnieniu uległy normy etyczne, a także więzi emocjonalne między jej członkami. Ze zjawiskiem przemocy możemy zetknąć się w różnych miejscach. Często dowiadujemy się o aktach przemocy w domach, szkołach, na ulicy i wielu innych miejscach. Coraz głośniejsze są głosy mówiące o przemocy wśród nieletnich, o przemocy w rodzinach, o przemocy wobec dzieci. Rodzina winna być przecież opoką, schronieniem i wzorem. Niestety współcześnie dość często mówi się o wielu problemach i kryzysach w rodzinie dotyczących różnych form jej dysfunkcji. Łagodne dysfunkcje nie dyskredytują jeszcze rodziny, jednak jeśli dysfunkcjonalność przekracza określone granice, zaczynają się poważne problemy emocjonalne, uzależnienia, współuzależnienia, zachowania autodestrukcyjne, zaburzenia osobowości czy przemoc. Przyczyny stosowania przemocy mogą być różne. Mogą one wynikać z braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym, a także z frustracji, stresu, z zaburzeń psychicznych, z uzależnienia. Ponadto przyczynę tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Zjawisko to ma więc charakter interdyscyplinarny i leży ono w kręgu zainteresowania przedstawicieli różnych środowisk: pracowników socjalnych, policjantów, asystentów rodziny, psychologów, socjologów, kuratorów, prawników i innych. Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie.

II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Zgodnie z Ustawą o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc przybiera różne formy, które powodują cierpienie psychiczne jak i fizyczne u osoby jej doświadczającej.

- Przemoc fizyczna to np. popychanie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie ręką lub przedmiotami, ale także nieudzielenie koniecznej pomocy – to działania bezpośrednie, które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne.
- Przemoc psychiczna to np. wyśmiewanie, stała krytyka, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów, wyzywanie, poniżanie, zawstydzanie, stosowanie bezpośrednich gróźb – to bezpośrednie działanie krzywdzące, wykorzystujące mechanizm procesów psychologicznych.
- Przemoc seksualna definiowana jest jako wymuszanie kontaktów o charakterze seksualnym wbrew woli danej osoby, a także kontynuowanie aktywności seksualnej bez jej zgody, gdy nie jest w pełni świadoma lub gdy obawia się odmówić.
- Przemoc ekonomiczna to np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb członków rodziny – to działanie może prowadzić do uzależnienia osoby doznającej przemocy od statusu materialnego osoby stosującej przemoc.

Przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeżeli ktoś raz dopuścił się przemocy wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny. Osoby zajmujące się zawodowo przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie obserwują, że przemoc kształtuje się w oparciu o charakterystyczne schemat, które określa się mianem cyklu przemocy. Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

- faza narastającego napięcia, w której z różnych przyczyn dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, wszyscy domownicy wyczuwają że zaczyna się dziać coś złego, przyczynami napięcia są często błahostki, drobne nieporozumienia. Osoba stosująca przemoc jest stale poirytowana natomiast osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się unikać awantur.

- faza ostrej przemocy, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Osoba stosująca przemoc staje się gwałtowna, wpada w szal, jakiś drobiazg wywołuje awanturę. Następuje eksplozja uczuć. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. W tej fazie osoba doznająca przemocy decyduje się wezwać pomoc, złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.
- faza miodowego miesiąca, w której osoba stosująca przemoc zachowuje się wobec osoby doznającej przemoc jak w okresie narzeczeństwa, wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę, jest czuła, troskliwa, zapewnia o swojej miłości. Przeprosinom często towarzyszą łyzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać „drugą szansę” osobie, która ją skrzywdziła. Ulega złudzeniu, że złe traktowanie się już nie powtórzy. W tym czasie zaczyna usprawiedliwiać zachowanie agresora, broni go, bierze winę na siebie. Faza miodowego miesiąca zatrzymuje osobę doznającą przemocy w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy powtarza się. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza, a okresy miodowego miesiąca coraz krótsze.

Przemoc domowa jest wskazywana jako zjawisko o dużym stopniu szkodliwości zwłaszcza dla osób które jej doświadczają. Oprócz szkód fizycznych w postaci obrażeń ciała, powoduje również szkody psychiczne, które pojawiają się z czasem i wymagają długotrwałego i profesjonalnego leczenia.

Należą do nich:

- zaburzenia depresyjne tj. obniżony nastrój, niska samoocena, negatywne myślenie o sobie, brak chęci do działania,
- zaburzenia lękowe – odczuwanie lęku przed podjęciem działania, odrzuceniem, krytyką,
- wiktyimizacja – przyjęcie „tożsamości ofiary”, czyli w skutek doznawania przemocy, podejmowania nieskutecznych prób obrony siebie oraz nieumiejętnych prób pomocy z zewnątrz nabiera przekonania, że na takie zachowanie zasługuje,
- uzależnienia – alkoholizm, narkomania, lekomania, hazard są dla osoby doświadczającej przemocy ucieczką od bólu fizycznego i psychicznego,
- zespół zaburzeń stresu pourazowego – objawia się powtórным doświadczaniem traumatycznego przeżycia poprzez wspomnienia lub powracające koszmary senne, powoduje nadpobudliwość, problemy ze snem, z zapamiętywaniem trudności z koncentracją uwagi, drażliwość, złość,

nadmierna czujność, omdlenia, unikanie rozmów na temat wydarzenia oraz miejsc i osób związanych z przykrym doświadczeniem.

III. Diagnoza problemu przemocy rodzinnej na terenie miasta i gminy Biskupiec

Przemoc w rodzinie jest trudnym problemem rodziny. Osoby, które jej doświadczają często nie chcą mówić o swoim problemie ze względu na strach, poczucie winy, strach przed zmianą czy też osądzeniem ze strony rodziny lub też społeczności lokalnej. Przemocy w rodzinie towarzyszy również wiele stereotypów, które powstrzymują osoby doświadczające przemocy przed udaniem się po pomoc w związku, z czym coraz częściej zjawisko przemocy w rodzinie poruszane jest w różnych kampaniach, akcjach informacyjnych.

Z danych zawartych w statystykach Ośrodka Wsparcia w Biskupcu wynika, iż w roku 2017 z ogółu osób korzystających z pomocy specjalistów pracujących w Ośrodku 29% doznawało przemocy. W roku 2018 było to 18%, a w roku 2019 aż 30%. Złożoność i stopień skomplikowania formalnych jak i emocjonalnych relacji rodzinnych sprawia, że interwencja w rodzinę dotkniętą przemocą powinna mieć charakter interdyscyplinarny. Ma to miejsce w przypadku wdrożenia w rodzinie procedury Niebieskie Karty.

Niebieska Karta jest określeniem zarówno procedury, która jest uruchamiana w przypadku podejrzenia występowania przemocy w rodzinie, jak i formularzy wypełnianych w jej trakcie. Prawo do jej wszczynania mają przedstawiciele: policji, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty, a także członkowie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Według danych statystycznych z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020 okazuje się, że w 2018 r. przekazali oni do gminnych zespołów interdyscyplinarnych łącznie 93,3 tys druków Niebieska Karta A, podczas gdy w ciągu wcześniejszych 12 miesięcy było ich 98,3 tys. Odnotowano więc spadek tej liczby, co widać również w statystykach Komisariatu Policji w Biskupcu:

Tabela nr 1 : Liczba interwencji domowych w obszarze działań Komisariatu Policji w Biskupcu na lata 2017 - 2019

Okres	2017	2018	2019
Liczba podejmowanych interwencji domowych	343	303	310
Liczba podejmowanych interwencji domowych zakończonych sporządzeniem formularza Niebieska Karta A	206	136	88

Źródło: Dane udostępnione przez Komisariat Policji w Biskupcu.

Procedura Niebieskie Karty funkcjonuje już od dziewięciu lat i dzięki podejmowanym w jej ramach działaniom jest mniej sytuacji, gdy dochodzi do ponownego krzywdzenia członków rodziny, a to przekłada się na mniejszą liczbę kart. Trzeba jednak pamiętać, że wciąż istnieje grupa osób doświadczających przemocy, która z różnych względów nie zgłasza się nigdzie po pomoc i nie widnieje w statystykach. Spadek Niebieskich Kart można wiązać również z rozwojem i skutecznością szeroko zakrojonych działań profilaktycznych. W efekcie ich stosowania istnieje możliwość rozpowszechniania w środowisku lokalnym wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz działań realizowanych, aby jej zapobiegać.

Zgodnie ze sprawozdaniem z liczby wypełnionych Niebieskich Kart A w województwie warmińsko – mazurskim na lata 2015-2019 Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego wynika, iż jednostką wypełniającą najwięcej formularzy Niebieska Karta A nadal jest Policja. Wg danych w roku 2017 funkcjonariusze Policji sporządzili aż 90% z pośród wszystkich wypełnionych Niebieskich Kart. W roku 2018 – 88%, a w roku 2019 - 87%. W gminie Biskupiec przedstawia się to następująco:

Tabela nr 2. Liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta A w latach 2017 – 2019

Rok	Ogółem	Wypełnione przez przedstawicieli Policji	Wypełnione przez przedstawicieli pomocy społecznej	Wypełnione przez przedstawicieli GKRPA	Wypełnione przez przedstawicieli oświaty	Wypełnione przez przedstawicieli ochrony zdrowia
2017	138	137	1	-	-	-
2018	92	89	2	-	1	-
2019	63	49	12	-	2	-

Źródło : Dane zawarte w statystykach Ośrodka Wsparcia znajdującego się w strukturze MOPS w Biskupcu.

Jak wynika z tabeli procedurę Niebieskie Karty najczęściej sporządzała Policja, gdyż to ona jest pierwszą instytucją reagującą na przemoc w rodzinie i wszczynającą procedurę Niebieskie Karty. Następnie o zaistniałej sytuacji informowany jest Ośrodek Wsparcia, który zapewnia obsługę organizacyjno –

techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego i powołuje grupy robocze. Grupy Robocze podczas rozeznawania sytuacji rodzin, w których wszczęto procedurę podejmują szereg działań i są to m.in. motywowanie osoby stosującej przemoc do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych, motywowanie do podjęcia terapii małżeńskiej lub rodzinnej, wnioski do Sądu w celu rozeznania sytuacji przez kuratora, przydzielenie rodzinie asystenta rodziny, monitorowanie rodziny przez dzielnicowego oraz pracownika socjalnego poprzez wizyty w środowisku, kierowanie osób, które nadużywają alkoholu na posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz motywowanie do podjęcia terapii uzależnień, przeprowadzanie rozmów motywująco – wspierających, przeprowadzanie rozmów informacyjno – pouczających.

W roku 2019 zauważono tendencję wzrostową w przypadku wypełniania formularzy Niebieska Karta przez przedstawicieli pomocy społecznej. Może to świadczyć o zwiększeniu się wiedzy na temat zjawiska, gdzie osoby same zgłaszają się z problemem do pracowników socjalnych, jak również zwiększenie czujności służby pomocy społecznej i osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W przypadku profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie nadal ważnym jest podejmowanie działań w zakresie organizowania szkoleń na temat wdrażania procedury Niebieskie Karty przez instytucje ustawowo do tego zobowiązane.

Tabela nr 3 : Wskaźnik osób doznających przemocy w gminie Biskupiec w latach 2017 - 2019

Rok	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
2017	153	128	17	8
2018	103	84	14	5
2019	107	80	13	14

Źródło : Dane zawarte w statystykach Ośrodka Wsparcia znajdującego się w strukturze MOPS w Biskupcu.

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż to kobiety najczęściej doznają przemocy domowej. Jak można przeczytać w Krajowym Programie Działań na Rzecz Kobiet przyjętym przez Rząd RP w 2003 roku, „przemoc wobec kobiet jest przejawem historycznej nierówności sił w stosunkach pomiędzy kobietami a mężczyznami, która doprowadziła do zdominowania i dyskryminacji kobiet przez mężczyzn oraz stanowi barierę dla pełnego awansu kobiet”. Przemoc domowa wobec kobiet miewa też miejsce, podobnie jak przemoc wobec mężczyzn, w ramach tej samej płci. Zdarzają się przypadki znęcania fizycznego i psychicznego nad osobami niepełnosprawnymi lub niedołącznymi ze względu na wiek lub chorobę, także własnymi matkami, babciami i córkami. W 2019 można zauważyć wzrost przemocy wobec dzieci. Sprawcami przemocy domowej wobec dzieci bywają zarówno mężczyźni i kobiety,

najczęściej rodzice lub opiekunowie, ale także inni członkowie rodziny (dziadkowie, starsze rodzeństwo). Pewne formy przemocy są tak bardzo wrosłe w tradycyjne pojęcie wychowania, że znajdują wciąż dość szeroką akceptację społeczną. Karanie dzieci, także tzw. „klapsem” czy biciem jest aprobowane przez otoczenie. Do przemocy fizycznej wobec dzieci dochodzi wbrew częstym opiniom nie tylko w rodzinach dysfunkcyjnych, ale także wśród osób z wyższym wykształceniem i wysokim statusem społecznym i materialnym. Dzieci zazwyczaj są również pośrednimi osobami doświadczającymi przemocy domowej, będąc świadkami stosowania przemocy między rodzicami lub opiekunami.

Warto zaznaczyć, że Polska Konstytucja zabrania stosowania kar cielesnych (art. 40). Ponadto od 2010 roku obowiązuje całkowity zakaz stosowania kar cielesnych w wychowaniu w rodzinie.

IV. Podstawy prawne programu:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 2009, Nr 114 poz. 946)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2019r. poz. 1111)
- Ustawa z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218)
- Ustawa z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2020 poz. 1876)
- Ustawa z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1492)
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 Nr 209 poz. 1245).

System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która m.in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy w rodzinie oraz z jej sprawcą.

Ustawodawca w art. 6 ust. 2 oraz art. 9 wyżej cytowanej ustawy wyznaczył gminom zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Stosownie do jej zapisów zadaniem gminy jest:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,

- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie w Gminie Biskupiec na lata 2021-2024 wpisuje się w cele i kierunki działań innych dokumentów strategicznych.

Należą do nich m.in.:

- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko – Mazurskim na lata 2021 -2026, którego celem głównym jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim.
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Biskupiec.

V. Założenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie gminy Biskupiec na lata 2021 - 2024

Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego została zobowiązana na mocy Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie do opracowania i realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Głównym celem programu jest dążenie do zmniejszenia skali zjawiska i skutków przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Biskupiec. Program zakłada również ochronę osób doświadczających przemocy poprzez działania interdyscyplinarne i edukacyjne jak również oddziaływania korekcyjno – edukacyjne i interwencyjne wobec osób stosujących przemoc. Działania profilaktyczne będą stanowiły znaczący element programu, ich założeniem jest podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy.

Realizacja programu koncentruje się na trzech obszarach działań:

- działania profilaktyczno- diagnostujące, informacyjne, edukacyjne;
- działania wspierające i terapeutyczne kierowane do osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz działania korekcyjno – edukacyjne kierowane do osób stosujących przemoc ;
- działania interwencyjno – pomocowe kierowane do osób doświadczających przemocy oraz działania pouczające i izolujące kierowane do osób stosujących przemoc.

Adresaci programu:

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie (w tym dzieci, małżonkowie/partnerzy, osoby starsze, osoby niepełnosprawne);
- osoby stosujące przemoc;
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc (członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, członkowie grup roboczych, pracownicy MOPS, pracownicy oświaty i ochrony zdrowia, asystenci rodziny, funkcjonariusze Komisariatu Policji, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy Sądu Rejonowego, duchowni).

VI. Cele i działania programu

CEL GŁÓWNY PROGRAMU : Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Cel szczegółowy 1 : zdobycie wiedzy na temat rozmiarów zjawiska i dynamiki przemocy w rodzinie na terenie gminy Biskupiec.

Działania:

1. Opracowanie diagnozy na temat rozmiarów i dynamiki zjawiska przemocy na terenie Gminy Biskupiec, z podziałem na osoby doświadczające przemocy i osoby stosujące przemoc;
2. Badania istniejącej infrastruktury instytucji służb i organizacji zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy;
3. Zbieranie informacji na temat potrzeb szkoleniowych dla instytucji pracujących z rodzinami uwikłanymi w przemoc.

Realizatorzy:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu;
- Komisariat Policji w Biskupcu;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Sąd Rejonowy w Biskupcu;
- Urząd Miasta;
- Placówki Ochrony Zdrowia;
- Placówki Oświatowe.

Cel szczegółowy 2 : Podnoszenie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy oraz działania informacyjne o dostępnych formach pomocy i wsparcia.

Działania:

1. Rozpowszechnienie w środowisku lokalnym informacji o instytucjach i możliwościach skorzystania z pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy poprzez przygotowanie informatorów i ulotek dotyczących możliwości skorzystania z pomocy i wsparcia na terenie Gminy;
2. Prowadzenie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy oraz propagujących pozytywne postawy dla uczniów, rodziców oraz rady pedagogicznej;
3. Inicjowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców na rzecz rodzin zagrożonych przemocą;
4. Włączenie się w lokalne kampanie propagujące pozytywne zachowania.

Realizatorzy:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu;
- Komisariat Policji w Biskupcu;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Sąd Rejonowy w Biskupcu;
- Urząd Miasta;
- Placówki Ochrony Zdrowia;
- Placówki Oświatowe;
- Lokalne media.

Cel szczegółowy 3 : Podniesienie kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Organizowanie szkoleń dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członków grup roboczych,

funkcjonariuszy Policji, pracowników pomocy społecznej, pracowników oświaty, pracowników ochrony zdrowia, członków GKRPA, kuratorów sądowych, asystentów rodziny)

2. Propagowanie potrzeby i wspieranie realizacji superwizji zespołów interdyscyplinarnych, grup roboczych i specjalistów realizujących programy korekcyjno - edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie.
3. Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez inne instytucje oraz zapewnienie osobom zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie dostępu do literatury.

Realizatorzy:

- Urząd Miasta;
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu;
- Komisariat Policji w Biskupcu;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Cel szczegółowy 4 : Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc.

Działania:

1. Udzielanie osobom doświadczającym przemocy specjalistycznego poradnictwa, w szczególności prawnego, psychologicznego, psychoterapeutycznego, oraz pracy socjalnej na bazie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biskupcu;
2. Inicjowanie działań mających na celu tworzenie grup edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy oraz grup samopomocowych;
3. Możliwość zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie schronienia w ramach Powiatowych Punktów Interwencji Kryzysowej lub w innych specjalistycznych ośrodkach wsparcia;
4. Inicjowanie działań mających na celu pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy;
5. Objęcie wsparciem i pomocą dzieci z rodzin doświadczających przemocy w ramach funkcjonujących dziecięco – młodzieżowych grup profilaktyczno – edukacyjnych;
6. Wdrażanie usług asystenta rodziny umożliwiających zapobieganie i eliminację dysfunkcji rodziny;

7. Oddziaływania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie takie jak diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, inicjowanie interwencji w rodzinie w przypadku podejrzenia przemocy, tworzenie grup roboczych w celu opracowywania i realizacji planu pomocy rodzinie w sytuacji podejrzenia występowania przemocy.

Realizatorzy:

- Samorząd Gminy;
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu;
- Komisariat Policji w Biskupcu;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Sąd Rejonowy w Biskupcu;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie;
- Placówki Ochrony Zdrowia;
- Placówki Oświatowe;
- Lokalne media.

Cel szczegółowy 5: Oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Działania:

1. Wdrażanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
2. Udzielanie osobom stosującym przemoc w rodzinie specjalistycznego poradnictwa głównie psychologicznego i psychoterapeutycznego na bazie MOPS;
3. Udzielanie osobom stosującym przemoc w rodzinie pomocy w zakresie podjęcia leczenia odwykowego.

Realizatorzy:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu;
- Komisariat Policji w Biskupcu;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Sąd Rejonowy w Biskupcu;

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie.

VII. Przewidywane efekty realizacji programu

Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 planuje się osiągnąć następujące efekty:

- stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ograniczenie zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin mieszkających na terenie gminy Biskupiec;
- świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy, osób stosujących przemoc, oraz świadków przemocy w rodzinie;
- zmiana postaw mieszkańców Gminy Biskupiec wobec zjawiska przemocy w rodzinie;
- wzrost kompetencji osób pomagających rodzinom uwikłanym w przemoc;
- spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
- spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.

VIII. Źródła finansowania programu

- Środki własne Gminy;
- Środki budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy;
- Środki z funduszy pomocowych;
- Środki z Funduszu Alkoholowego dot. rodzin z problemem alkoholowym, w których występuje podejrzenie stosowania przemocy.

IX. Wdrożenie i monitorowanie programu

Podmiotem odpowiedzialnym za wdrożenie i monitorowanie programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Wsparcia w Biskupcu.

Kluczową rolę w realizacji działań będą odgrywały jednostki organizacyjne gminy oraz lokalni partnerzy działający w sferze oświaty, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego.

Monitorowanie umożliwi analizę realizacji podejmowanych działań oraz pozwoli na ocenę skuteczności podejmowanych działań. Niniejsze informacje umożliwią szersze rozeznanie potrzeb jednocześnie wskazując kierunek na rozwijanie programów w przyszłości. Monitorowanie odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość jego realizatorów.

Ocena realizacji programu będzie odbywać się w okresach rocznych i będzie przedkładana Radzie Miejskiej wraz z rocznym sprawozdaniem z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Celem oceny Programu będzie udoskonalanie podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy, informacja o efektach wdrażania Programu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z jego realizacją.

